

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 726/2023
28.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић, Надежде Видић, Весне Мاستиловић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Петровић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Комуналац“ Бујановац, чији је пуномоћник Миодраг Крстић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4/2022 од 04.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 28.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4/2022 од 04.10.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 4/2022 од 04.10.2022. године и пресуда Основног суда у Бујановцу П1 5/2021 од 25.10.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу за период од 06.05.2016. године до 06.05.2019. године исплати на име накнаде трошкова за топли оброк 88.656,50 динара и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора 115.538,40 динара према појединачно опредељеним износима са законском затезном каматом од доспелости до исплате и **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове целог поступка од 184.397,04 динара, од чега 11.441,95 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, у року од осам дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 5/2021 од 25.10.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име мање исплаћене накнаде трошкова за топли оброк за период од 06.05.2016. године до 06.05.2019. године исплати 88.656,50 динара према појединачно опредељеним износима са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за период од 06.05.2016. године до 06.05.2019. године исплати 115.538,40 динара према појединачно опредељеним износима са законском затезном каматом од доспелости до

исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 102.268,00 динара, са законском затезном каматом.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4/2022 од 04.10.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом и у ставу трећем изреке, у погледу висине досуђених трошкова парничног поступка. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на досуђени износ трошкова од 102.268,00 динара, исплати законску затезну камату од извршности до исплате док је део захтева којим је тражена исплата камате од правноснажности одбијен.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је изјавио тужени због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је дозволио одлучивање о посебној ревизији туженог на основу члана 404. Закона о парничном поступку - ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11...10/23) сматрајући да постоји потреба за уједначавањем судске праксе имајући у виду другачију судску праксу у истој чињенично правној ситуацији израженој у пресудама на које је ревидент указао.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку и оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог по уговору о уређивању међусобних права из радног односа са запосленим број 3768 од 12.05.2015. године на радном месту у радној јединици „4 чистоћа“. Тужбеним затевом је тражена исплата разлике од исплаћених до припадајућих износа на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за период од од 06.05.2016. године до 06.05.2019. године позивом на примену одредаба Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности од 18.03.2015. године. Тужени је као послодавац признао право на тражене исплате и уврстио их у план и програм пословања за 2016, 2017, 2018. и 2019. годину с тим да их није приказао као посебну ставку. Вештачењем вештака економско-финансијске струке утврђена је разлика исплаћених до припадајућих износа тражених накнада према колективном уговору од 18.03.2015. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужилац основано потражује мање исплаћену накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у складу са Посебним колективним уговором, јер тужени ову накнаду у утврђеним износима није тужиоцу исплатио, а одлуком од 13.05.2016. године је признао право на тражене исплате, па су усвојили постављени тужбени захтев и обавезали туженог да да тужиоцу накнади наведене трошкове.

По оцени Врховног суда, овакво становиште нижестепених судова није правилно.

Одредбом члана 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14 – ступио на снагу 28.10.2014. године), прописано је да се овим законом привремено уређује основица, односно вредност радног часа, вредност бода и вредност основне зараде, за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица као корисника јавних средстава са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. У члану 3. став 1. наведеног закона, прописано је да се у овом закону платом сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђен у складу са законом који уређује радне односе, односно плате изабраног, именованог и постављеног лица, запосленог код корисника јавних средстава утврђеног у складу са законом који уређује плату у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама. У члану 4. истог закона, прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и других сталних примања код субјеката из члана 2. овог закона, донет за време примене овог закона.

Тужени је корисник буџетских средстава, па се на њега, осим поменутог закона, примењује и Закон о буџету и Закон о буџетском систему, те обавезе које преузима морају одговарати апропријацији која му је одобрена за ту намену у одговарајућој буџетској години (члан 54. Закона о буџетском систему).

Под зарадом сматрају примања из радног односа као што је, између осталог, и накнада за регрес за коришћење годишњег одмора, а што произлази из члана 105. Закона о раду, а појам зараде у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, подразумева зараду утврђену у складу са законом који уређује радне односе. Другачијим тумачењем појма зараде не би био испуњен циљ Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (члан 1), јер би то значило селективну примену закона, имајући у виду и да коефицијент за обрачун плате изабраних, именованих и постављених лица и запослених у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, садржи и додатак на име накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора, на које се као и на запослене код туженог примењује Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

С обзиром да су правила из Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о буџету и Закона о буџетском систему императивне природе која се морају безусловно поштовати, без права да се у њима било шта мења, код буџетског финансирања плата код туженог није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду, јер је управо законом одређен начин утврђивања основице за плате. Због тога и по схватању овог суда, одредбе Посебног колективног

уговора, донете након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, ништаве су и као такве не могу да производе правно дејство (ПКУ не може бити супротан закону на основу члана 103. ЗОО у вези члана 240. Закона о раду) због чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев одбијен.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Тужени је успео у поступку по ревизији па му, на основу члана 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, према опредељеном захтеву припадају трошкови заступања пуномоћника адвоката на неодржаном рочишту 4.500,00 динара, за састав прве жалбе 12.000,00 динара, за заступање пуномоћника адвоката на једном одржаном рочишту 10.500,00 динара за састав друге жалбе и ревизије по 18.000,00 динара према Адвокатској тарифи важећој у време пресуђења („Службени гласник РС“ бр. 37/21 од 14.04.2021. године), као и за трошкове судских такси на одговор на тужбу 6.941,95 динара, на две жалбе и на две одлуке по жалби по 13.883,90 динара, судске таксе за ревизију 27.767,80 динара и одлуку по ревизији 41.651,69 динара према Закону о судским таксама („Службени гласник РС“ бр. 28/94, 53/95...95/18). На досуђени износ трошкова првостепеног поступка туженом је призната тражена законска затезна камата од дана стицања услова за извршност пресуде до исплате, применом члана 277 став 1 и 342 Закона о облигационим односима у вези члана 345 и 366 ЗПП и члана 43 Закона о извршењу и обезбеђењу.

На основу члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић